

11 Objectes estructurals

11.66 Esforços induïts. Boussinesq. Càrrega concentrada

Joseph Valentin Boussinesq (1842-1929) va ser un matemàtic i físic francès que es va especialitzar en mecànica de fluids. Si considerem el sòl com un mitjà elàstic, continu, isotròpic i homogeni, es podran utilitzar les fórmules obtingudes por Boussinesq en la mecànica de fluids als terrenys. El cas que s'estudia en aquesta aplicació és el d'una càrrega gravitatòria F que actua en un punt determinat de la superfície del terreny. Es tracta de saber quina tensió $\Delta\sigma_z$ provoca aquesta càrrega en un punt situat a una distància de coordenades (x, y) de F i profunditat z . En un punt lliscant, que es troba a la segona pantalla gràfica, es donen diversos casos d'anàlisi, però en tots, a partir de la següent fórmula

$$\Delta\sigma_z = \frac{F}{2\pi} \frac{z^3}{l^3} = \frac{3F}{2\pi} \frac{z^3}{(r^2 + z^2)^{3/2}}$$

En el cas 0 (fig. 11.148 i 11.149) es troba analíticament el valor $\Delta\sigma_z$ a partir d' x, y, z .

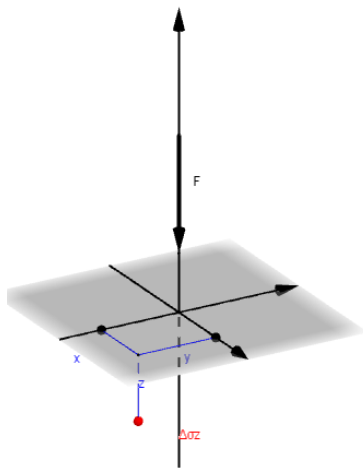
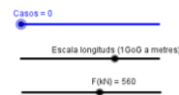

Fig. 11.148

Casos
0. General
1. Variació de $\Delta\sigma_z$ amb la profunditat:
 $x=0, y=0, F$ constant
2. Variació de $\Delta\sigma_z$ amb la distància r :
 z i F constants
3. Isòbares. Valors d' r en funció de z :
 z, F i $\Delta\sigma_z$ constants.

Geometria (m)
 $x=4.50$
 $y=5.50$
 $z=4.40$
Càrrega
 $F=560$ kN
Tensió
 $\Delta\sigma_z=10000=5.43$ N/mm²

Observacions
Característiques del sòl:
Continu
Isotròpic
Homogeni
Elàstic

Fig. 11.149

En el cas 1 es fa $x=y=0$ i F constant. Es calcula la variació del valor de la tensió $\Delta\sigma_z$ en funció de la profunditat z . S'obté el gràfic de la figura 11.150. El punt mòbil z permet obtenir els valors de $\Delta\sigma_z$.

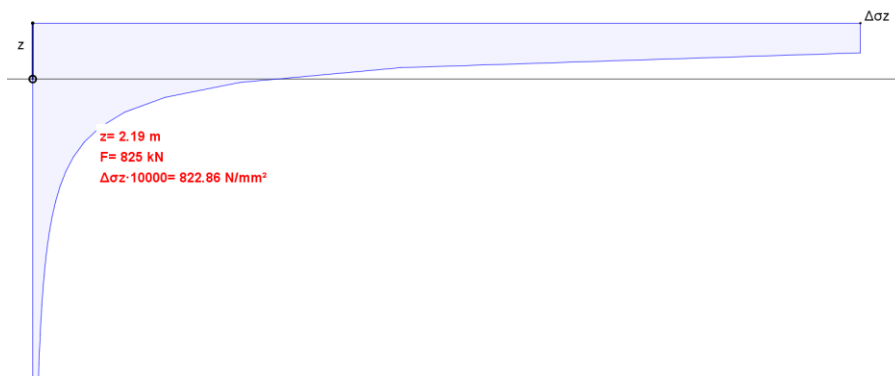

Fig. 11.150

En el cas 2 els valors de z i F són constants i es calcula la variació d' $\Delta\sigma_z$ en funció d' r , sent aquest la hipotenusa del triangle rectangle que formen x i y . S'obté el gràfic de la figura 11.151. El punt mòbil r permet obtenir els valors d' $\Delta\sigma_z$.

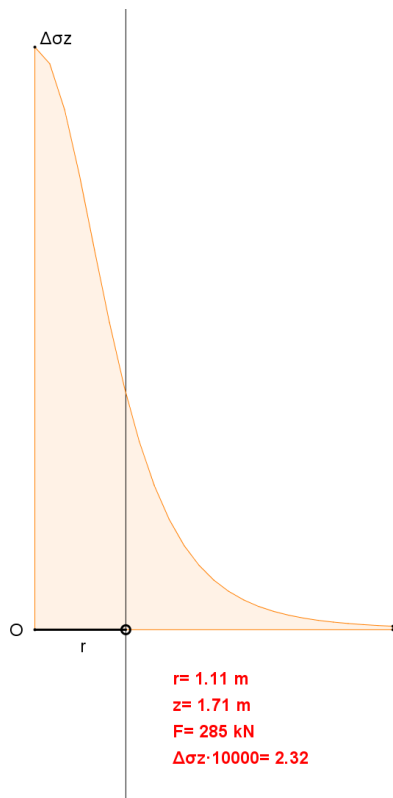
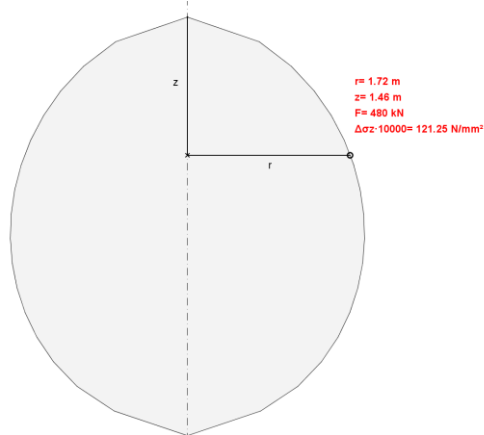

Fig. 11.151

En el cas 3 es calculen les isòbares o els bulbs de pressió. Per obtenir-les es fa z , F i $\Delta\sigma_z$ constants.

De la fórmula general, es calculen els valors d' r en funció de la profunditat z . Una de les isòbares obtingudes és la que es veu a la figura 11.152. Un punt mòbil es mou pel perímetre de la isòbara donant els valors corresponents d' r i z .

Fig. 11.152

Observi's que, en general, els valors d' $\Delta\sigma_z$ venen multiplicats per 10000 i expressats en N/mm^2 .

A tots els llibres que tracten de mecànica del sòl apareixen referències a Boussinesq. Un dels que millor tracten el tema del què es parla en aquesta aplicació és '*Ingeniería Geotécnica*' de *Wiliam Rodríguez Serquén* de la *Universidad Pedro Ruiz Gallo de Lambayeque, Perú*, 2016.